



Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas  
Nijverheidsstraat 26-38  
1040 Brussel  
Tel.: 02/289.76.11  
Fax: 02/289.76.09

## COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

### **ADVIES**

**(A) 080717-CDC-779**

over

*'een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen'*

gedaan met toepassing van artikel 7, §1, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

17 juli 2008

# INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) ontving op 18 juni 2008 een brief van de Minister van Klimaat en Energie (hierna: de Minister), gedateerd op 16 juni 2008, met het verzoek een advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen (hierna: het ontwerp van koninklijk besluit).

Uit het schrijven van de Minister en de aanhef van het ontwerp van koninklijk besluit blijkt dat het voorliggende ontwerp zijn rechtsgrond vindt in artikel 7, §1, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet). Dit artikel bepaalt dat voor het aannemen van een koninklijk besluit in uitvoering van dit artikel het advies van de CREG vereist is. Gelet op het parallellisme der vormen is het advies van de CREG inderdaad ook vereist voor elke wijziging van het koninklijk besluit dat uitvoering geeft aan artikel 7, §1, van de elektriciteitswet.

Uit artikel 23, §2, vierde lid, van de elektriciteitswet vloeit voort dat de CREG dit advies dient te geven binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek.

Tijdens zijn vergadering van 17 juli 2008 heeft het Directiecomité van de CREG onderhavig advies goedgekeurd.

Dit advies omvat vier luiken. In het eerste luik worden het wettelijk kader en de strekking van het ontwerp van koninklijk besluit toegelicht. Het tweede luik bevat een aantal algemene opmerkingen. Het derde luik maakt een aantal bijzondere opmerkingen bij de artikelen van het ontwerp van koninklijk besluit. Het vierde luik ten slotte bevat enkele tekstuele opmerkingen.

Het ontwerp van koninklijk besluit wordt in bijlage bij dit advies gevoegd.

////

# WETTELIJK KADER EN STREKKING VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

1. Artikel 7, §1, van de elektriciteitswet bepaalt het volgende:

“Bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de commissie en overleg met de gewestregeringen, kan de Koning:

1° maatregelen van marktorganisatie vaststellen, waaronder de instelling van een systeem voor de toekenning van groenestroomcertificaten voor elektriciteit geproduceerd overeenkomstig artikel 6 en de verplichting van de netbeheerder om groenestroomcertificaten afgeleverd door de federale en gewestelijke overheden aan te kopen tegen een minimumprijs en te verkopen, voor een verzekerde afzet op de markt, tegen een minimumprijs, van een minimumvolume elektriciteit geproduceerd met aanwending van hernieuwbare energiebronnen;

2° een mechanisme inrichten ter financiering van alle of een deel van de netto-lasten die voortvloeien uit de in 1° bedoelde maatregelen.

Het in het eerste lid, 2°, bedoelde mechanisme wordt, in voorkomend geval, beheerd door de commissie en kan geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd door een toeslag op de tarieven bedoeld in artikel 12 of door een heffing op alle of objectief bepaalde categorieën van energieverbruikers of marktoperatoren, volgens de nadere regels bepaald door de Koning in uitvoering van het eerste lid, 2°.

Elk besluit dat een toeslag of heffing zoals bedoeld in het tweede lid invoert, wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bekrachtigd binnen de twaalf maanden na de datum van zijn inwerkingtreding.”

2. Het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen (hierna: het koninklijk besluit van 16 juli 2002) legt een aantal maatregelen vast in uitvoering van voornoemd artikel 7, §1, van de elektriciteitswet.

Het hoofdstuk III van dit koninklijk besluit van 16 juli 2002 bevat de maatregelen bedoeld voor een verzekerde afzet op de markt, tegen een minimumprijs, van een minimumvolume elektriciteit geproduceerd met aanwending van hernieuwbare energiebronnen.

Overeenkomstig artikel 14 van dit koninklijk besluit is de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit (hierna: de netbeheerder) enerzijds verplicht om de krachtens het genoemd besluit afgeleverde groenestroomcertificaten aan te kopen van de producenten die hierom verzoeken enerzijds en anderzijds om de certificaten op de markt te brengen om de kosten verbonden aan deze verplichting te recupereren.

De minimumprijzen waartegen de netbeheerder de groenestroomcertificaten dient aan te kopen worden eveneens bepaald door artikel 14, §1, van het koninklijk besluit van 16 juli 2002.

3. Het ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe artikel 14, §2, van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 te vervangen en een nieuw artikel 14*bis*, 14*ter*, 14*quater* en 14*quinqies*, 14*septies* en 14*octies* in te voegen.

Deze wijzigingen leggen de nadere regels vast inzake de toeslag op de tarieven bedoeld in artikel 12 van de elektriciteitswet. Deze toeslag dient het nettosaldo te financieren dat ontstaat uit het verschil tussen de aankoopprijs van het groenestroomcertificaat betaald door de netbeheerder en de verkoopprijs van dit certificaat op de markt.

## ALGEMENE OPMERKINGEN

4. In haar voorstel<sup>1</sup> van 12 februari 2004 had de CREG reeds vastgesteld dat de Koning het artikel 7, eerste lid, 2°, en tweede lid, van de elektriciteitswet op een onvolledige wijze had uitgevoerd. De Koning had met name de nadere regels betreffende het financieringsmechanisme op onvoldoende wijze vastgelegd. Zo werden er geen regels bepaald betreffende de berekeningswijze van de toeslag, de inning ervan en de informatie die verschaft dient te worden opdat het bedrag ervan zou vastgesteld kunnen worden.

Het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit beoogt deze leemtes thans op te vullen. De CREG geeft hieronder in een artikelsgewijze bespreking haar commentaar op dit ontwerp van koninklijk besluit.

## BIJZONDERE OPMERKINGEN

### Artikel 2

5. Artikel 14, §2, tweede lid, dat ingevoegd wordt door artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit, bepaalt dat het nettosaldo dat ontstaat uit het verschil tussen de aankoopprijs van het groenestroomcertificaat betaald door de netbeheerder en de verkoopprijs van dit certificaat op de markt, gefinancierd wordt door een toeslag op de tarieven bedoeld in artikel 12 van de elektriciteitswet.

De CREG stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit dus opteert voor een toeslag op de transmissienettarieven en niet voor een heffing op alle of bepaalde categorieën van

---

<sup>1</sup> CREG, Voorstel (C)040212-CDC-254 van 'koninklijk besluit tot bepaling van de nadere regels betreffende de toeslag ter financiering van het netto saldo dat ontstaat uit het verschil tussen de aankoopprijs van het groenestroomcertificaat betaald door de transmissienetbeheerder en de verkoopprijs van dit certificaat op de markt en tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen', 12 februari 2004.

energieverbruikers of marktoveratoren zoals ook voorzien wordt in artikel 7, §1, tweede lid, van de elektriciteitswet.

6. Het feit dat het hier een toeslag op de transmissienettarieven betreft, heeft tot gevolg dat de distributienetbeheerders bij het verhalen van de kost die de netbeheerder hun aanreken, rekening zullen willen houden met de verliezen aan actieve energie in hun eigen distributienet. Het in rekening brengen van de netverliezen bij de distributienetbeheerders impliceert dus dat het bedrag van de toeslag voor de eindverbruiker zal variëren per distributienetbeheerder en per spanningsniveau.

7. Voorts wordt in dit artikel voorzien dat de lijst van de aangekochte en verkochte groenestroomcertificaten één keer per maand door de netbeheerder aan de CREG wordt meegedeeld. Uit efficiëntieoverwegingen acht de CREG het aangewezen dat hieraan wordt toegevoegd dat de netbeheerder haar deze lijst tevens in elektronische vorm dient te bezorgen.

### Artikel 3

8. Artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit, dat een nieuw artikel 14*bis* invoegt, bepaalt dat de toeslag groenestroomcertificaat verschuldigd is door de eindafnemers van elektriciteit die zich op het Belgisch grondgebied bevinden. Hiertoe factureert de netbeheerder deze toeslag aan de houders van een toegangscontract en aan de distributienetbeheerders. Ingeval de houders van een toegangscontract en de distributienetbeheerders niet zelf de bruto begrensde energie verbruiken, kunnen zij de toeslag factureren aan hun eigen afnemers tot wanneer de toeslag uiteindelijk gefactureerd wordt aan diegene die de kWh voor eigen gebruik verbruikt heeft.

9. Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet dat de toeslag geheven wordt in verhouding tot de bruto begrensde energie, hetgeen impliceert dat niet enkel de via het transmissienet vervoerde elektriciteit belast wordt, maar ook een gedeelte van de elektriciteit, namelijk de energie boven de drempel bedoeld in de definitie van bruto begrensde vermogen (cfr. artikel 1, 31°, van het koninklijk besluit van 8 juni 2007), die verbruikt wordt door netgebruikers die over een lokale productie beschikken.

Het niet onderwerpen van deze categorie netgebruikers aan de toeslag, zou een voordeel kunnen betekenen voor de investeringen in lokale productie, maar heeft anderzijds tot gevolg dat het totale saldo door een kleinere groep netgebruikers moet gedragen worden waardoor het bedrag van de toeslag per MWh hoger komt te liggen.

10. De tekst van artikel 3 bepaalt dat de toeslag verschuldigd is door de eindafnemers van elektriciteit die zich op het Belgisch grondgebied bevinden. Het begrip "eindafnemer" wordt in de elektriciteitswet echter gedefinieerd als "elke natuurlijke of rechtspersoon die elektriciteit koopt voor eigen gebruik". Een netgebruiker die over een lokale productie beschikt en dus elektriciteit voor eigen gebruik produceert, "koopt" deze elektriciteit niet en zou op grond van bovenvermelde bepalingen de toeslag groenestroomcertificaat dus niet verschuldigd zijn. Zoals blijkt uit voorgaande paragraaf, voorziet het ontwerp van koninklijk besluit echter dat de netgebruikers die over een lokale productie beschikken voor hun energie boven de drempel voorzien in artikel 1, 31°, van het koninklijk besluit van 8 juni 2007, deze toeslag ook dienen te betalen. Daarom is het aangewezen te bepalen dat de toeslag groenestroomcertificaat op basis van de bruto begrensde energie verschuldigd is door elke natuurlijke of rechtspersoon gevestigd op het Belgische grondgebied die de elektriciteit voor eigen gebruik heeft verbruikt.

#### Artikel 4

11. De tweede paragraaf van het ontworpen artikel 14<sup>ter</sup> van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 bevat de formule voor de berekening van het bedrag van de toeslag.

De teller van de formule bestaat uit de som van vijf termen  $A_t$ ,  $B_t$ ,  $C_t$ ,  $D_t$ , en  $Z_{t-2}$ .

De termen  $C_t$  en  $D_t$  betreffen respectievelijk de financiële en administratieve lasten die de netbeheerder aan deze activiteit zou willen toewijzen.

De CREG is van oordeel dat deze twee termen niet in de formule kunnen opgenomen worden, gelet op de formulering van het thans ontworpen artikel 14, §2, van het koninklijk besluit van 16 juli 2002, dat stelt dat de toeslag het netto saldo dekt dat "ontstaat uit het verschil tussen de aankooprijks betaald door de netbeheerder en de verkooprijks ervan op de markt". Deze berekening bevat enkel twee concrete prijzen en maakt geen gewag van kosten. Deze financiële en administratieve kosten zijn op dit ogenblik niet opgenomen in het goedgekeurde meerjarentarief voor de regulatoire periode 2008-2011. Desgevallend zullen

deze kosten behandeld worden overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 8 juni 2007.

12. De CREG stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit voor de berekening van de component  $B_t$ , zijnde het verschil tussen de aankoop- en de verkoopprijs van federale groenestroomcertificaten, de verkoopprijs gelijkstelt aan nul. Dit gebeurt in afwachting van een mogelijke erkenning door één of meerdere Gewesten van deze federale groenestroomcertificaten of zolang geen enkele marktspeler wettelijk verplicht is er te bezitten. In dat verband vestigt de CREG de aandacht van de Minister op haar brief van 7 maart 2008<sup>2</sup> over de mogelijke gevolgen van het gebrek aan erkenning van federale groenestroomcertificaten door de Gewesten op het bedrag van de groenestroomtoeslag.

#### Artikel 5

13. Artikel 5 van het ontwerp van koninklijk besluit, dat een nieuw artikel 14<sup>quater</sup> invoegt, bepaalt dat de netbeheerder uiterlijk op 30 september van het jaar t-1 alle gegevens die nodig zijn voor de berekening van de toeslag groenestroomcertificaat voor het volgende jaar aan de CREG dient te bezorgen.

Artikel 7 van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt echter dat het de Minister is die, na het advies van de CREG te hebben ingewonnen, uiterlijk op 15 december van elk jaar het bedrag van de toeslag bepaalt dat tijdens het volgende exploitatiejaar moet worden toegepast.

Gelet op het feit dat aan de CREG een adviesbevoegdheid wordt toegekend, is het aangewezen om te voorzien dat de netbeheerder alle gegevens die nodig zijn voor de berekening van de toeslag groenestroomcertificaat voor het volgende jaar ook of in eerste instantie aan de Minister dient te bezorgen.

---

<sup>2</sup> Referentie DIRP/GCA/JLA/kfe/08/047.



Een alternatief is dat aan de CREG de bevoegdheid wordt toegekend om een voorstel van het bedrag van deze toeslag aan de Minister te bezorgen op basis van de gegevens die van de netbeheerder werden verkregen.

#### Artikel 7

14. Dit artikel legt het bedrag van de toeslag groenestroomcertificaten vanaf 1 juli 2008 vast op 0,0663 euro/MWh.

Op basis van bepaalde gegevens ontvangen van de netbeheerder, stelt de CREG vast dat het bedrag van de toeslag berekend werd door het gebruik van een formule, gelijkaardig aan deze vermeld in artikel 4 van het ontwerp van koninklijk besluit, met in de teller de som van :

- Het geschatte netto saldo, zijnde het verschil tussen aankoop- en verkoopprijs, van de groenestroomcertificaten uitgereikt door de gewesten voor het volledige jaar 2008 (12 maanden). Deze schatting werd gebaseerd op het gemiddelde volume en het gemiddelde saldo over de periode 2006-2007;
- Het geschatte saldo voor de aankoop van de federale groenestroomcertificaten uitgereikt voor de productie van de 6 windmolens in testfase van C-Power gedurende het laatste trimester van 2008 (3 maanden);
- De administratieve kost (0,3% van de vorige twee termen);
- De recuperatie van de reële netto saldi, zijnde het verschil tussen de aankoop- en verkoopprijs van de groenestroomcertificaten uitgereikt door de gewesten voor de jaren 2004 tot en met 2007.

In de noemer werd de bruto begrensde energie voor de periode vanaf 1 juli 2008 tot 31 december 2008 opgenomen (6 maanden).

Het huidige ontwerp van koninklijk besluit gaat uit van een facturatie met ingang vanaf 1 juli 2008. Gezien die datum reeds verstreken is, wordt dus impliciet uitgegaan van een toepassing met terugwerkende kracht. De CREG én de betrokken marktactoren (in het bijzonder de leveranciers) zijn sterk gekant tegen dergelijke werkwijze: de netgebruikers moeten tijdig en vooraf ingelicht kunnen worden over de nieuwe toeslag.

Het huidige ontwerp van koninklijk besluit voorziet dat er voor het jaar 2009 reeds een nieuw bedrag voor de toeslag bepaald dient te worden. Op basis van de informatie waarover de

CREG beschikt is het echter aannemelijk dat het offshore productiepark in de loop van het exploitatiejaar 2009 niet zal uitgebreid worden.

Daarom acht de CREG het aangewezen om het bedrag van de toeslag te bepalen voor de periode van 1 oktober 2008 tot en met 31 december 2009, waardoor het bedrag van de toeslag gedurende 15 maanden ongewijzigd kan blijven. Deze toeslag kan dan gefactureerd worden met ingang vanaf 1 oktober 2008.

15. Op basis van de cijfers van Elia voor 2008 en aangevuld met de goedgekeurde budgetgegevens voor 2009 stelt de CREG het gebruik voor van een toeslag van 0,126823 euro/MWh en dit vanaf 1 oktober 2008 tot en met 31 december 2009. Het door de CREG voorgestelde bedrag van de toeslag werd berekend door middel van een formule met in de teller de volgende termen:

- Het geschatte netto saldo, zijnde het verschil tussen aankoop- en verkoopprijs, van de groenestroomcertificaten uitgereikt door de gewesten voor de volledige jaren 2008 en 2009 (24 maanden). Deze schatting is gebaseerd op het gemiddelde volume en het gemiddelde saldo over de periode 2006-2007, zijnde 953 groenestroomcertificaten per jaar en een gemiddeld saldo (aankoopprijs – verkoopprijs) van 36,4076 euro/certificaat. Dit saldo bedraagt  $2 \cdot 953 \cdot 36,4076 = 69\,392,89$  euro;
- Het geschatte saldo voor de aankoop van de federale groenestroomcertificaten uitgereikt voor de productie van de 6 windmolens van 5 MW in testfase van C-Power gedurende het laatste trimester van 2008 en het jaar 2009 (15 maanden). Rekening houdend met 275 draaiuren per maand, een minimale aankoopprijs van 107 euro/MWh en een verkoopprijs vastgesteld op nul, bedraagt dit saldo  $6 \cdot 5 \cdot 275 \cdot 15 \cdot 107 = 13\,241\,250,00$  euro;
- De recuperatie van de reële netto saldi, zijnde het verschil tussen de aankoop- en verkoopprijs van de groenestroomcertificaten uitgereikt door de gewesten voor de jaren 2004 tot en met 2007, zijnde 98 776,80 euro.

De noemer bevat de bruto begrensde energie voor de periode vanaf 1 oktober 2008 tot 31 december 2009, zijnde 21 036 000 MWh + 84 697 000 MWh = 105 733 000 MWh.

Deze bedragen resulteren aldus in een toeslag voor de periode vanaf 1 oktober 2008 tot en met 31 december 2009 van  $(69\,392,89 + 13\,241\,250,00 + 98\,776,80) / 105\,733\,000 = 0,126823$  euro/MWh.

Vanaf 1 januari 2010 kan dan een nieuw bedrag bepaald worden met toepassing van de procedure voorzien in het ontwerp van koninklijk besluit.

#### Artikel 8

16. Artikel 8 stelt dat er BTW geheven wordt op de toeslag. Teneinde te vermijden dat er tweemaal BTW wordt geheven, beveelt de CREG aan om in artikel 14ter te verduidelijken dat de bedragen van aankoop- en verkoopprijs, zoals vermeld in de formule van §2 van dit artikel, exclusief BTW zijn.

#### Artikel 9

17. Artikel 9 van het ontwerp van koninklijk besluit, dat een nieuw artikel 14octies invoegt, bepaalt dat in afwijking van de definitie van artikel 1, 36°, van het koninklijk besluit van 8 juni 2007, de schuldvorderingen en schulden die zijn opgenomen in de balans van de netbeheerder en betrekking hebben op de behandeling van groenestroomcertificaten en vermeld zijn in artikel 14ter, §2, van het besluit, geen deel uitmaken van de behoefte aan bedrijfskapitaal dat wordt aangewend bij de berekening van het gereguleerd actief als bedoeld in het koninklijk besluit van 8 juni 2007.

De CREG merkt op dat dit artikel 9 van het ontwerp van koninklijk besluit geen rechtsgrond vindt in artikel 7, §1, van de elektriciteitswet.

Een wijziging van het voornoemde koninklijk besluit van 8 juni 2007 dient zijn rechtsgrond te vinden in artikel 12quinquies van de elektriciteitswet en vereist, gelet op het parallelisme der vormen, bovendien een voorstel van de CREG.

# TEKSTUELE OPMERKINGEN

De CREG merkt vooreerst op dat deze tekstuele opmerkingen op de ontworpen artikelen geenszins als exhaustief kunnen beschouwd worden. Zowel vanuit legistiek als vanuit taalkundig oogpunt vereist het ontwerp van koninklijk besluit nog een grondige nalezing.

## Artikel 2

18. Artikel 14, §1, tweede lid, 1°, a), dat ingevoegd wordt door artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit en dat de minimumprijzen voor offshore windenergie vastlegt, gebruikt de bewoordingen “107 euro/MWh voor elektriciteit opgewekt met installaties die het voorwerp uitmaken van een domeinconcessie en waarvan het totaal vermogen maximum 216 MW mag bedragen”. Het artikel 14, §1, tweede lid, 1°, a), van het huidige koninklijk besluit van 16 juli 2002 spreekt evenwel over “107 euro/MWh voor elektriciteit opgewekt met installaties die het voorwerp uitmaken van een domeinconcessie en voor de productie die volgt uit de eerste 216 MW geïnstalleerde capaciteit”.

De CREG vreest dat deze nieuwe bewoordingen tot interpretatieproblemen zullen leiden en beveelt aan om de initiële bewoordingen, die tevens gebruikt worden in artikel 14, §1, tweede lid, 1°, b), te behouden.

19. De CREG merkt op dat op het einde van de eerste alinea van het gewijzigd artikel 14, § 2, van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 de Nederlandse vertaling niet overeenstemt met de Franse tekst. In de Franse tekst wordt gesteld dat de commissie “*veille à la transparence*”, terwijl dit in het Nederlands vertaald wordt als “*de commissie zorgt voor de transparantie*”.

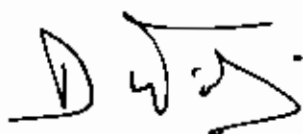
De CREG stelt voor deze laatste woorden te vervangen door “*de commissie ziet toe op de transparantie*”. Het is inderdaad de netbeheerder die ervoor dient te zorgen dat de verkoop van de groenestroomcertificaten transparant verloopt, terwijl het aan de CREG toekomt om hierop toe te zien.

## Artikel 6

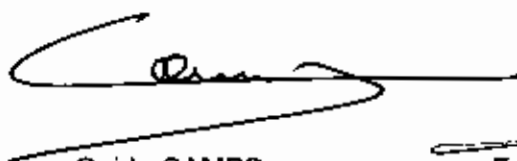
20. Het is aangewezen om de in dit artikel gebruikte terminologie af te stemmen op deze van de andere bepalingen van het besluit en bijgevolg eerder de bewoordingen "het netto saldo dat ontstaan is uit het verschil tussen de aankoop prijs van het groenestroomcertificaat betaald door de netbeheerder en de verkoopprijs van dit certificaat op de markt" te gebruiken.

\*\*\*\*

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:



Dominique WOITRIN  
Directeur



Guido CAMPS  
Directeur



François POSSEMIERS  
Voorzitter van het directiecomité